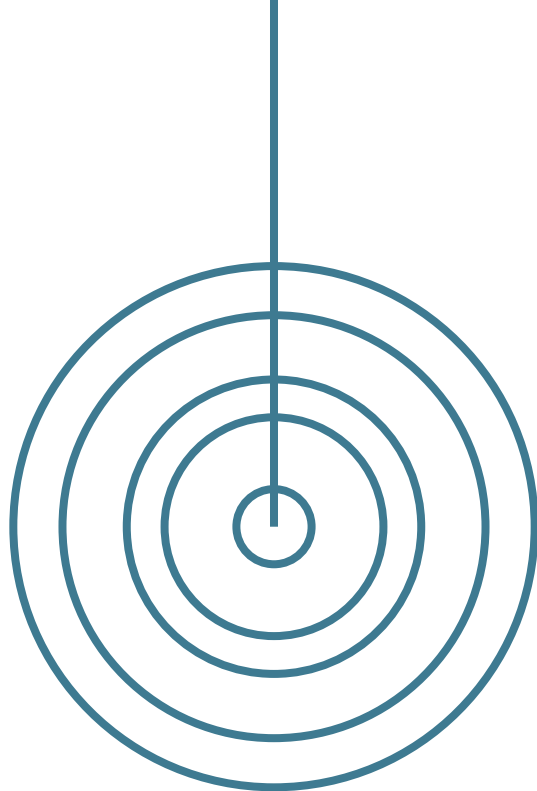

UBÝVÁ MÍST
KAM CHODÍVALA PRO VODU...
Atlas studánek na Tišnovsku

*Ubývá míst kam chodívala pro vodu
má starodávná milá
kde laně tišily žízeň kde žila rosnička
a poutníci skláněli se nad hladinu
aby se napili z dlaní*

*Voda si na to vzpomíná
voda je krásná
voda má
voda má rozpuštěné vlasy
chraňte tu vodu
nedejte aby osleplelo prastaré zrcadlo hvězd*

*A přiveďte k té vodě konička
přiveďte koně vraného jak tma
voda je smutná
voda má
voda má rozčuchané vlasy
a kdo se na samé dno potopí
kdo potopí se k hvězdám pro prstýnek*

*Voda je zarmoucená vdova
voda má
voda má popelem posypané vlasy
voda si na nás stýská*

Do přírody jsme si zvykli vyrážet s vodou v plastové láhvi, není ale lepší osvěžení než si vodu nabrat do dlaní z chladivé studánky. Najděte si tu svoji.

Dnes stačí otočit kohoutkem, ale v dobách ne zas tak dávno minulých se lidé museli při získávání pitné vody spoléhat téměř výhradně na prameny a studánky. Tyto zdroje nesloužily jen žíznivým poutníkům, ale také živočichům v blízkém okolí. Lidé si studánek považovali, pečlivě se o ně starali a každé jaro na vesnicích probíhaly rituály spojené s jejich čištěním po dlouhém zimním období.

V druhé polovině minulého století se studánkám přestala věnovat taková pozornost a péče. Řada z nich nebyla obnovována a čištěna, a tak postupně zarůstaly a zanikaly. Na studánkách a pramenech se projevují i aktuální problémy se suchem. Některé dříve vydatné prameny se ztrácí či v letních měsících vysychají a voda z nich neteče.

Současné aktivity představují renesanci zájmu o studánky, ať už v podobě hledání a mapování studánek, nebo obnovy tradičních obřadů, jako zmíněné jarní otvírání studánek, ale i novodobých místních tradic, jimiž jsou např. studánkové pochody.

Pojďte s námi hledat a do budoucna podchytit všechny veřejně přístupné přírodní zdroje vody, tedy praménky, studánky či studny, aby i ostatní věděli, kde za horkého dne nalézt chladivé osvěžení. Připravili jsme pro vás atlas již zaznamenaných vodních zdrojů na Tišnovsku. Pokud víte o nějakém dalším, budeme rádi, když nám dáte vědět na www.masbranavysociny.cz, případně zadejte informace přímo do studánkové mapy na www.estudanky.eu.

Deblín a okolí

Braňškov – Fořtova studánka

N 49°17'45.48" E 16°21'41.04"

Studánka se nachází v údolí Maršovského potoka – Maršovského žlebu u lesní cesty směrem od Zeleného mostu k rozcestí Pravková. Tato studánka je chráněna dřevěnou stříškou a kamennou obezdívkou. Nechybí lavička pro žíznivé kolemjdoucí.

Deblín – Tramská studánka

N 49°19'19.92" E 16°17'30.92"

Deblín a okolí

Heroltice – studánka Heroltická vyvěračka

N 49°18'16.83" E 16°24'31.54"

Obnovená studánka v chatové oblasti, o kterou pečuje jeden z místních chatařů. Kousek odtud se nachází další vývěr, který je podchycen pro vodohospodářské účely.

Holasice – studánka Lažánky

49°17'41.1"N, 16°24'34.4"E

Lažánky – studánka U Sovy

N 49°18'10.08" E 16°23'30.84"

Studánka se nachází u lesní cesty z Heroltic do Pejškova. Jedná se o kamennou stavbu, kde soška sovy ve výklenku hlídá pramen svedený ze tří svahových pramenišť. V tomto malebném místě je pro návštěvníky umístěno také posezení.

Nelepeč – Žernůvka – studánka beze jména

N 49°20'20.34" E 16°23'27.42"

Deblín a okolí

Nelepeč – Žernůvka – studánka Pod Pasníkem

49.3492625N, 16.3711867E

Studánka pramení u lesní cesty při výstupu na nejvyšší vrchol Deblínska zvaný Pasník (545 m n. m.). Na dřevěný domeček skrytý pod svahem upozorňuje cedulka s názvem.

Svatoslav – pramen Pod Svatoslaví

N 49°17'35.46" E 16°18'25.88"

Vohančice – Závist

49°19'57.7"N, 16°23'56.2"E

Lomnice a okolí

Brusná – studánka Brusná

N 49°23'25.28" E 16°23'39.02"

Lomnice – vrt Šudlajka

N 49°24'24.12" E 16°24'52.92"

Veřejnosti přístupný přeliv vodního vrtu se nachází v ulici Pod Starou farou a je to jeden ze dvou zdrojů pitné vody pro Lomnici u Tišnova. K neobvyklému pojmenování se váže legenda, která říká, že kdysi dávno se zde zastavil cizí voják a anglicky pronesl: „I should like a drink“, což místní natolik zaujalo, že tak studánce začali říkat.

Lomnice a okolí

Osiky – pramen beze jména

N 49°27'29.42" E 16°25'02.80"

Osiky – studánka beze jména

N 49°27'08.42" E 16°25'16.60"

Osiky – studánka Eliščina

N 49°28'00.13" E 16°23'08.16"

Studánka leží pod chatou nedaleko Bukového vrchu (699 m n. m.) severovýchodně od Skorotic. Podle pověsti je u ní možné zaslechnout slabé zvonění a ruch zaniklé obce Příbyslavice, která se propadla pod zem po odsouzení nevinného člověka.

Strhaře – studánka Toníkova

N 49°27'29.40" E 16°26'18.60"

Studánka uschovaná v udržovaném dřevěném domečku leží na dohled od silnice vedoucí z Lomnice u Tišnova do Bedřichova. Studánka je pojmenována po bývalém lesníkovi, panu Bartoníkovi.

Strhaře – pramen Kozárovský

N 49°25'48.00" E 16°26'49.00"

Strhaře – studánka Heruška

N 49°27'28.00" E 16°26'40.00"

Strhaře – studánka Žleby

N 49°26'28.00" E 16°25'25.00"

Lomnice a okolí

Strhaře – studna sv. Stanislava

N 49°26'42.92" E 16°25'35.78"

Synalov – studánka Jára Cimrmana

N 49°26'50.99" E 16°24'01.08"

Veselí – studánka beze jména

N 49°24'51.72" E 16°23'10.56"

Pramen se nachází nedaleko chaty u obce Veselí nad Lomnicí u Tišnova, kousek nad žlutou turistickou trasou. Pramen místní chataři v 70. letech osadili betonovou skruží a využívali jeho pitnou vodu.

Zhoř – do nádrže

49°24'56.3"N, 16°28'44.7"E

Nedvědice a okolí

Doubravník – studánka nad benzinkou

N 49°25'49.30" E 16°20'26.20"

Upravený zděný altán s podchyceným pramenem a trubním výtokem leží v lesnatém svahu s rozptýlenou chatovou zástavbou vysoko nad benzinkou u silnice Doubravník–Nedvědice.

Drahonín – Sedlíčka u Bobrůvky

49°24'43.0"N, 16°15'29.3"E

Nedvědice a okolí

Drahonín – za Trenckovou roklí

N 49°24'46.8" N, 16°15'24.4" E

Drahonín – Zelená studánka

N 49°23'56.04" E 16°16'27.12"

Husle – studna beze jména

N 49°23'38.08" E 16°20'04.98"

Litava – studánka Hadovka

N 49°23'54.35" E 16°17'32.45"

Studánka se nachází nad pravým břehem potoka Hadůvka asi 0,5 km nad jeho soutokem

s řekou Bobrůvkou. Neznačená lesní cesta vede od Bobrůvky divokou skalní strží přímo potokem.

Litava – studánka Nad Zabitou zmlou

N 49°23'51.60" E 16°18'30.60"

Nedvědice – Habrovská studánka

N 49°27'30.88" E 16°19'18.07"

Nedvědice – jiný vodní zdroj sv. Jiří

N 49°27'55.76" E 16°19'56.87"

Nedvědice – studánka beze jména

N 49°27'08.96" E 16°19'32.36"

Nedvědice a okolí

Nedvědice – studánka Císařská

N 49°27'14.91" E 16°19'59.71"

Nedvědice – studánka Slovanka

N 49°27'54.00" E 16°20'02.04"

Pernštejn – Italská studánka

N 49°26'56.72" E 16°18'58.03"

Pernštejn – pramen Korejtko

49.4494892N, 16.3099814E

Pernštejn – studánka beze jména

N 49°26'59.00" E 16°18'23.10"

Pernštejn – studánka Cvrkánek

N 49°27'02.52" E 16°19'20.66"

Zatrubněný pramen vytéká z nízké terásky nad pravým břehem Nedvědičky, asi 50 m po proudu od zastávky Panská louka z naučné stezky „Okolím Pernštejna“. Studánka je mimo užívané cesty a lze ji snadno přehlédnout. Zdroj prý měl původně sloužit k napájení malého koupaliště, jehož nepatrné zbytky jsou dosud vidět opodál.

Rakové – studánka Rakovská

N 49°25'35.74" E 16°18'56.66"

Tišnov a okolí

Dolní Loučky – studna beze jména

N 49°21'38.16" E 16°21'47.67"

Drásov – Drásovská studánka

N 49°20'33.37" E 16°28'27.12"

Studánka v drásovském parku byla nově upravena roku 1994, prameniště bylo vydlážděno a byla nad ním postavena cihlová stěna s pískovcovou nádržkou na pitnou vodu. Voda ze studánky vytéká ze zídky trubkou a odtéká do potůčku Lubě.

Hájek – studna beze jména

N 49°22'11.72" E 16°28'06.90"

Hájek – studna beze jména

N 49°22'12.34" E 16°28'10.32"

Hluboké Dvory – prameniště beze jména

N 49°22'14.00" E 16°30'09.50"

Hluboké Dvory – studánka u Hlubokých Dvorů 1

N 49°22'37.03" E 16°30'51.45"

Hluboké Dvory – studánka u Hlubokých Dvorů 2

N 49°22'37.08" E 16°30'50.58"

Tišnov a okolí

Jamné – prameniště Na Hůrkách

N 49°23'23.00" E 16°27'32.00"

Jamné – studánka U Jamněnky

N 49°22'57.27" E 16°27'48.06"

Studánka byla v roce 2016 obnovena místními občany a ozdobena dřevěnou sochou víly Jamněnky z dílny Miloše Kněžínka, který ji obci věnoval.

Jamné – studna beze jména

N 49°22'35.92" E 16°28'01.30"

Lomnička – studánka beze jména

N 49°22'41.18" E 16°25'54.14"

Malhostovice – Veselá studánka

N 49°19'49.30" E 16°31'00.40"

Studánka se nachází u cesty z Malhostovic vedoucí podél potůčku Žalvíř a rybníčků. Voda ze studánky vytéká trubkou, která je zazděná v nově zbudované zídce.

Tišnov a okolí

Předklášteří – studánka Rokynova

N 49°21'04.08" E 16°23'23.72"

Předklášteří – studna beze jména

N 49°21'05.34" E 16°23'54.80"

Předklášteří – studna beze jména

N 49°21'06.01" E 16°24'04.81"

Rohozec – pramen Lomnice

N 49°23'49.00" E 16°27'51.00"

Sentice – Sokolí

49°18'0.6"N, 16°25'54.2"E

Sentice – studánka U Širokého proudu

N 49°17'56.47" E 16°25'03.30"

Sentice – u Chudčic

49°18'0.7"N, 16°26'4.6"E

Skalička – vrt u koupaliště

49°21'23.7"N, 16°31'1.5"E

Tišnov a okolí

Tišnov – pramen Klucanina

N 49°20'39.14" E 16°26'18.78"

Studánka se nachází pod lesní cestou na západní straně hory Klucanina. Pramen vyvěrá zpod kořenů stromů a není nijak upraven, jen obložen kameny.

Tišnov – studna beze jména

N 49°20'55.53" E 16°25'47.91"

Všechnovice – studánka Tábornická

N 49°21'51.50" E 16°30'35.70"

Studánka je v pravidelné péči skautského střediska, skauti louku nad studánkou využívají během letních prázdnin jako tábořiště. Podle pravidelných rozborů vody studánka vždy splňovala všechny limity nezávadnosti a bývá označována jako voda vhodná pro kojení.

Železné – studánka U Železného

N 49°21'33.48" E 16°27'45.00"

Žďárec a okolí

Kuřimská Nová Ves – pramen Adélka

N 49°21'10.04" E 16°17'15.68"

Níhov – studánka Sv. Jiljí

N 49°21'07.00" E 16°15'54.00"

Níhov – studánka U Rybníku

N 49°20'47.00" E 16°15'58.00"

Říkonín – studánka V Kutinách

N 49°21'31.50" E 16°17'45.54"

Studánka se nachází v blízkosti lesní cesty na zelené turistické značce asi 1 km od Říkonína. Pramen je uschován v kamenné skruži a o podál vytéká z trubky.

Skryje – studánka Pod Mezí

N 49°23'47.12" E 16°18'35.39"

Žďárec a okolí

Skryje – studna beze jména

N 49°23'38.56" E 16°18'37.40"

Studna se nachází v severní části skryjské návsi u křížku. Studánka byla asi v polovině minulého století osazena betonovou skruží a opatřena pumpou. Nedávno byl u studny vybudován vypsádaný chodníček a postavena stříška.

Víckov – studna beze jména

N 49°23'44.71" E 16°15'37.41"

Víckov – Víckovská studánka

49°23'44.0"N, 16°15'52.5"E

Vratislávka – studánka Libochovka

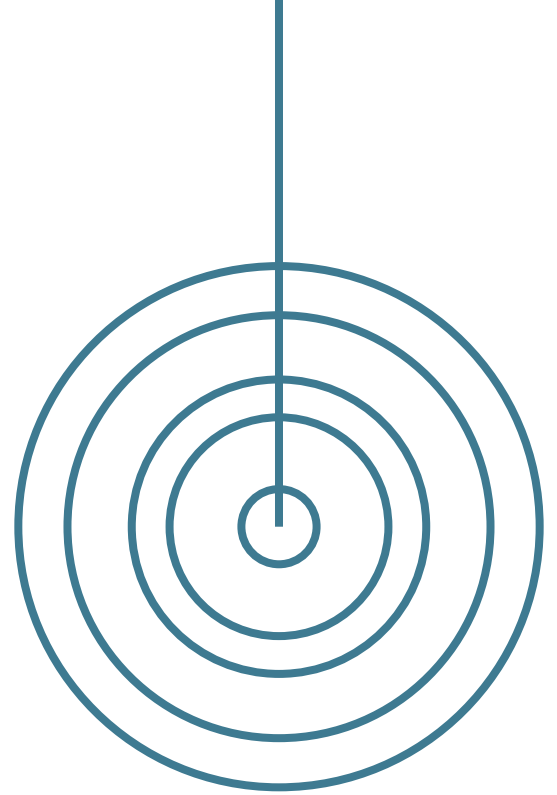
N 49°23'13.06" E 16°13'56.24"

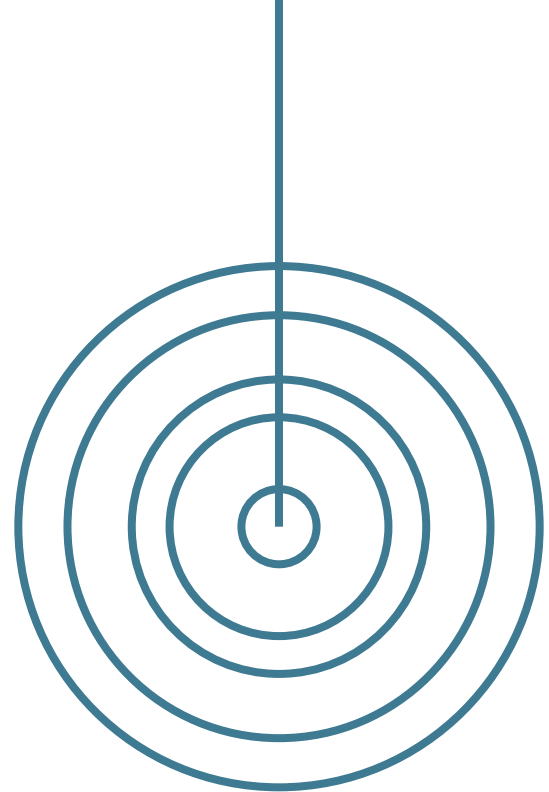

Mapa správního území města Tišnova

1. Fořtova studánka – Braniškov
2. studánka Heroltická vyvěračka – Heroltice
3. studánka U Sovy – Lažánky
4. studánka Pod Pasníkem – Nelepeč – Žernůvka
5. vrt Šudlajka – Lomnice
6. studánka Eliščina – Osiky
7. studánka Toníkova – Strhaře
8. studánka beze jména – Veselí
9. studánka nad benzinkou – Doubravník
10. studánka Hadovka – Litava
11. studánka Cvrkánek – Pernštejn
12. Drásovská studánka – Drásov
13. studánka U Jamněnky – Jamné
14. Veselá studánka – Malhostovice
15. pramen Klucanina – Tišnov
16. studánka Táborská – Všechovice
17. studánka V Kutínách – Říkonín
18. studna beze jména – Skryje

MAS Brána Vysočiny, z. s.,
s použitím údajů z www.estudanky.eu a www.veronica.cz
Projekt Studánky na Tišnovsku je realizován za finanční
podpory města Tišnova.
Design by design.georgius.cz
Rok vydání: 2019

